

Klassificering af affald fra COVID-19-podeklinikker, mobile og stationære testcentre, samt vaccinecentre

Miljøstyrelsen er blevet opmærksom på, at der er en uklarhed om, hvordan affald fra COVID-19-podeklinikker, mobile og stationære testcentre klassificeres, og hvorvidt der er tale om klinisk risikoaffald, dvs. farligt affald. Herudover er der også behov for klarhed om håndtering af affald fra COVID-19-vaccinecentre.

Miljøstyrelsen skal indledningsvist pointere, at der her er tale om en vejledende udtalelse, hvorfor udtalelsen i sig selv ikke har nogen retsvirkning. Det er, i henhold til affaldsbekendtgørelsens¹ § 4, stk. 1 og 2, kommunen, der afgør, hvorvidt der er tale om affald, og hvorvidt der er tale om farligt affald. Denne vejledende udtalelse har til formål, at give kommunerne et værktøj til udmøntning af reglerne, så borgere oplever en ensartet praksis.

Definitionen på farligt affald

Farligt affald er i affaldsbekendtgørelsens § 3, nr. 17 defineret som affald, som er opført på og markeret som farligt affald på listen over affald i bilag 2, og som udviser én eller flere af de farlige egenskaber, som er angivet i bilag 3. Som farligt affald anses endvidere affald, som udviser egenskaber, som er angivet i bilag 3.

Af særlig relevans for klinisk risikoaffald er f.eks. HP 9 "smitsom", dvs. affald, der indeholder levedygtige mikroorganismer eller disses toksiner, hvorom det vides eller kan formodes, at de fremkalder sygdom hos mennesket eller andre levende organismer.

Klinisk risikoaffald

Miljøstyrelsen har udgivet en vejledning om håndtering af klinisk risikoaffald². Vejledningen definerer klinisk risikoaffald som affald fra sygehuse, fødeklinikker, behandlingsinstitutioner,

¹ [Bekendtgørelse nr. 2159 af 9. december 2020 om affald.](#)

² [Vejledning fra Miljøstyrelsen, nr. 4 1998, "Håndtering af klinisk risikoaffald"](#)

hjemmeplejeordninger, lægers og tandlægers klinikker, praktiserede jordemødre m.fl. som ved direkte kontakt kan indebære en særlig risiko ved håndtering:

- Skærende og stikkende genstande, som har været brugt i patientpleje eller behandling.
- Alt affald fra patienter, som er isolerede, medmindre kendskab til sygdommens smitemåde gør, at risikoen ved håndtering må anses for minimal.
- Smitteførende affald i øvrigt, som indeholder eller kan indeholde mikroorganismer fra diagnostik og behandling af patienter og fra forsøgsdyr.

Det skal her bemærkes, at listen over affaldsproducenter, der kan frembringe klinisk risikoaffald, ikke er udtømmende. COVID-19-podeklinikker, mobile og stationære testcentre, samt vaccinecentre, er derfor ikke udelukket fra at kunne producere klinisk risikoaffald, på trods af at de ikke specifikt fremgår af listen over affaldsproducerende virksomheder ovenfor.

Det er fastslået i Miljøstyrelsens vejledning om håndtering af klinisk risikoaffald, at klinisk risikoaffald skal betragtes som farligt affald³.

Nedenfor vil Miljøstyrelsen redegøre for eventuelle smitterisici, der måtte være ved håndteringen af denne affaldsstrøm, og hvorvidt enkelte affaldstyper skal anses for at være klinisk risikoaffald.

Er der smitterisiko ved håndtering af affald fra COVID-19-podeklinikker samt mobile og stationære testcentre?

Miljøstyrelsen har haft kontakt til Statens Serum Institut for at vurdere, om der er en smitterisiko ved håndtering af affald fra COVID-19-podeklinikker samt mobile og stationære testcentre. Der kan også læses mere herom i Statens Serum Instituts infektionshygiejniske retningslinjer for COVID-19-podeklinikker, mobile og stationære testcentre⁴.

Statens Serum Institut lægger bl.a. vægt på følgende ved klassificeringen:

Størstedelen af det muligt forurenet affald fra test for COVID-19 er sammenligneligt med affald fra husholdninger (brugte lommetørklæder f.eks.). Såfremt der sker en forsvarlig emballering af affaldet (plastpose eller anden egnet emballage), vil affaldet som udgangspunkt kunne håndteres som restaffald. Der er derfor ikke tale om klinisk risikoaffald.

Der vil dog være undtagelser, hvor definitionen på klinisk risikoaffald kan anses for at være opfyldt, idet der er tale om en særlig risiko ved håndteringen. Dette vil f.eks. være:

1. Affald fra priktest og blodprøvetagning, som omfatter skarpe eller stikkende genstande. Her er der tale om skarpe eller stikkende genstande, som har været brugt i patientpleje, hvor der kan være en

³ Vejledningens side 21.

⁴ [Infektionshygiejniske retningslinjer for COVID-19-podeklinikker, mobile og stationære testcentre](#). Statens Serum Institut, 22. februar 2021.

særlig risiko ved håndteringen. Dette må også være tilfældet, hvor der i en blanding af affald er indeholdt genstande, der kan stikke gennem emballagen.

2. Såfremt affaldet drypper ved sammenpresning, og væden består af f.eks. vævsvæske, pus eller blod.

Håndtering af affald fra COVID-19-vaccinecentre

Miljøstyrelsen har haft kontakt til sundhedsfaglige myndigheder for at vurdere, om der er en smitterisiko eller anden fare ved håndtering af affald fra COVID-19-vaccinecentre. Derudover har Statens Serum Institut udgivet infektionshygiejniske forholdsregler ved udførelse af vaccination⁵ og Sundhedsstyrelsen har udgivet retningslinjer for håndtering af vaccination mod COVID-19⁶.

Der lægges bl.a. vægt på følgende ved klassificeringen:

Størstedelen af affaldet, som potentielt kan udgøre en risiko for infektion eller smitte fra vaccine mod COVID-19, er sammenligneligt med affald fra husholdninger (brugte lommetørklæder f.eks.), såfremt det ikke er omfattet af nedenstående undtagelser. Såfremt der sker en forsvarlig emballering af affaldet (plastpose eller anden egnet emballage), vil affaldet som udgangspunkt kunne håndteres som restaffald. Der er derfor ikke tale om klinisk risikoaffald.

Der vil dog være undtagelser, hvor definitionen på klinisk risikoaffald kan anses for at være opfyldt, idet der er tale om en særlig risiko ved håndteringen. Dette vil f.eks. være:

1. Skærende og stikkende genstande, som har været brugt i patientpleje eller behandling, heraf:
 - 1.1. Kanyler og andet, der kan penetrere hud.
 - 1.2. Knuste hætteglas med og uden vaccinerester.
2. Smitteførende affald i øvrigt, som indeholder eller kan indeholde mikroorganismer fra diagnostik og behandling af patienter, heraf:
 - 2.1. Rester af ikke-dræbt vaccine.

Miljøstyrelsen lægger vægt på, at klinisk risikoaffald og brugte vaccinehætteglas opbevares utilgængeligt for offentligheden.

Håndteringen af klinisk risikoaffald

Såfremt der er tale om klinisk risikoaffald, skal affaldet betragtes som farligt affald, hvorfor affaldsbekendtgørelsens kapitel 10 vil finde anvendelse.

⁵ [Infektionshygiejniske forholdsregler ved udførelse af vaccination – anbefalinger fra CEI](#). Statens Serum Institut, 30. december 2020

⁶ [Retningslinje for håndtering af vaccination mod COVID-19, afsnit 6.3](#). Sundhedsstyrelsen, opdateres løbende. Aktuel version ved udgivelse af vejledende udtalelse: Version 3, 5. februar 2021.

Dette indebærer f.eks., at virksomhederne, der frembringer eller håndterer farligt affald, skal sikre, at det ikke fortyndes eller blandes med andet farligt affald eller blandes med ikke-farligt affald, hvis der ikke er givet tilladelse hertil i medfør af lov om miljøbeskyttelse eller udstedt med regler udstedt i medfør heraf, jf. affaldsbekendtgørelsens § 66.

Derudover skal virksomheder, der frembringer farligt affald, sikre, at det er forsvarligt emballeret i forhold til affaldets sammensætning, mængde, vægt, volumen m.v., jf. affaldsbekendtgørelsens § 67. Virksomheden bør derfor konsultere kommunens erhvervsregulativs afsnit om klinisk risikoaffald eller tage kontakt til kommunen for at sikre en korrekt håndtering af det kliniske risikoaffald.

Generel håndtering af affald

Kommunalt indsamlet affald

Den kommunale affaldshåndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki, jf. affaldsbekendtgørelsens § 13, stk. 1:

1. Forberedelse med henblik på genbrug.
2. Genanvendelse.
3. Anden nyttiggørelse.
4. Bortskaffelse.

Affaldshierarkiet kan dog fraviges for særlig affaldsstrømme, hvis fravigelsen er begrundet i en livscyklusbetragtning, jf. affaldsbekendtgørelsens § 13, stk. 2.

Såfremt der frembringes kommunalt indsamlet affald, skal dette søges nyttiggjort i overensstemmelse med affaldshierarkiet.

Erhvervsaffald

Affaldsproducerende virksomheder skal sikre, at deres sorterede erhvervsaffald, som er egnet til materialenyttiggørelse, forberedes med henblik på genbrug, genanvendes eller anvendes til anden endelig materialenyttiggørelse, jf. affaldsbekendtgørelsens § 61, stk. 3.

Såfremt affaldet er egnet til materialenyttiggørelse, er der derfor en forpligtelse for virksomheden til at sørge for at få det materialenyttiggjort.

Virksomheden kan, i overensstemmelse med affaldsaktørbekendtgørelsens⁷ § 24, overdrage affaldet til en affaldsaktør, der lovligt kan håndtere affaldet, herunder eksempelvis et genanvendelses anlæg eller

⁷ [Bekendtgørelse nr. 2097 af 14. december 2020 om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.](#)

en indsamlingsvirksomhed. Affaldsregistret indeholder lister over alle registrerede virksomheder, der håndterer affald⁸.

Virksomheden kan også vælge at benytte den kommunale genbrugsplads med affald, der i karakter svarer til det, husholdningerne har adgang med, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Virksomheden skal betale gebyr ved benyttelse af genbrugspladsen.

Affald til forbrænding eller deponering

Såfremt der er tale om forbrændings- eller deponeringssejnet affald, skal virksomheden følge kommunens regulativ for erhvervsaffald. Hvis affaldet ikke er omfattet af kommunens regulativ, skal kommunen give en konkret anvisning af, hvordan og evt. på hvilket anlæg affaldet skal håndteres, jf. affaldsaktørbekendtgørelsens §§ 8 og 12.

⁸ Affaldsregistret kan finde [her](#).